

Heðin Mortensen við ynski á norðurlanda ítróttarráðstevnu:

Norðurlendsk ítróttarmiðstöð byggjast í Føroyum

13.-15. juni í ár var fyrri fyrstu ferð skipað ein norðurlanda ítróttarkonferansa. Tað var NRIFK (Nordisk Riks Idræts Fælleskomité), ið skipaði fyrri stevnuni, sum var samskipað við Norðurlandaráðið. NRIFK er ein samskipan av øllum ítróttarsambondum í Norðurlandum, har ISF hevur havt sjálvstøðuga umboðan síðani 1975.

Til ítróttarkonferansuna luttóku sum sagt øll ítróttarsambondini, politikarar úr Norðurlandaráðnum, Norðurlend ska Ráðharraráðið og landsstýrismenn og ráðharrar úr øllum londunum, sum hava ítrótt sum málseki.

Grønland og Åland luttóku eisini, hóast tey enn ikki hava sjálvstøðuga umboðan í NRIFK. Úr Føroyum luttóku Heðin Mortensen, ISF-formaður, Bjarni Vilhelm, skrivari, Tórleif Sigurdsson fyrri FSF, Sigurd Andreassen fyrri RSF og Sigríð Dam, felagsskrivari. Fyri landsstýrið luttóku Jógvan Durhuus og Inger Christiansen.

Tað var Prins Bertel, ið er verji hjá svenska ítróttarsambandinum, ið setti stevnuna á Bosen Idrætsinstitutt, ið liggur á eini oyggj utanfyri Stockholm.

Røðan, ið Heðin Mortensen, ISF-forseti, helt, fekk nógvu umtalu. Aftaná framleggurnar týsdagin 14. juni, varð skipað fyrri bólkkaarbeiði, sum varð framlagt mikudagin 15. juni á konferansuni, har Heðin Mortensen var orðstýrari.

Ærede medlem af Sveriges Regering, medlemmer af Nordisk Råd og samtlige medlemmer af Kultur-

ministerier, kære gæster og alle idrætsvenner fra de Nordiske lande!

Det er for mig en ære at være med her til denne første Nordiske Idrætskonferansen.

På Færøernes vegne vil jeg her sætte frem vort syn på det Nordiske Samarbejde og nogle ønsker om, hvordan vi kan forbedre dette. Først nogle ord om de færøske forhold.

Indledning

I takt med de bedrende faciliteter for idrætsudøvelser på Færøerne er interessen for flere og nye sportsgrene steget. Dette skyldes ikke kun en stor indsats fra foreningernes side, men også en positiv indstilling fra de bevilgende myndigheders side, plus et stigende nordisk samarbejde.

Selv om ISF til næste år kan fejre sin 50 års fødselsdag, så er det først i de senere år, vi rigtigt er kommet med i nordiske og internationale konkurrencer. De meget rimelige resultater, vi har haft, synes at pege på, at et tættere nordisk samarbejde for vores vedkommende altid er med til at give udslag i bedre resultater, både på det hjemlige og internationale plan.

Samtidig har dette medført en større anerkendelse af færøsk idræt og en større tiltro til, at vi både har faciliteter og erfaring til at arrangere større nordiske eller internationale konkurrencer på Færøerne.

Udviklingen

Vi har i de senere år været inde i en rivende udvikling på flere områder, der har resulteret i flere nordiske medaljer, foruden medalj-

er ved internationale mesterskaber.

Eksempelvis deltager de handicappedes forbund ISB ved OL i Seoul i oktober. Vi har haft en rivende udvikling indenfor gymnastik, cykling, skydning, men interessen for fri idræt er stigende i takt med de bedrede faciliteter, f.eks. i forbindelse med udbygningen af flere stadions.

Kvindefodbolden har opnået bred tilslutning, det samme kan siges om motionsidræten. Størst er tilslutningen på de traditionelle områder, så som fodbold, håndbold, volleyball, badminton, hvor vi de senere år har opnået flere anerkendelser.

Ungdomsidræten er også i stor udvikling, og her lægges der specielt vægt på nordisk samarbejde med f.eks. ungdomsløjre i de nordiske lande.

De fleste af vores sportscipliner har opnået international anerkendelse, og vi lægger ikke skjul på, at vi regner med 100% støtte fra de nordiske lande i vores bestræbelser på at få alle vore specialforbund anerkendt på internationalt plan.

Som eksempel på, at faciliteterne er i orden, kan nævnes, at Ø-ol 89 afholdes på Færøerne. Legene, som begyndte som en slags venskabslege, er ved at udvikle sig til en mindre olympiade. Der kommer op til et par tusind aktive idrætsudøvere plus flere tusind turister til Færøerne til legene, hvor vores nordiske brødre fra f.eks. Åland, Island, Gotland, Hydra og Freia også deltager.

Disse lege har været og er med til at udvikle

meget stærke bånd mellem deltagerlandene, og har, omend i mindre omgang, karakter af internationalisamarbejde.

Samtidig som vi er meget taknemmelige for dette samarbejde og for muligheden at være vært til kommende år, så savner vi stadigvæk et stærkt inter-nordisk samarbejde på samme basis.

Nordisk samarbejde

Geografisk ligger vi sådan placeret, at det er vanskeligt — og mange gange en økonomisk umulighed for os — at deltage i nordiske sportsarrangementer. Midlerne er små, og evnen til at yde står langt fra mål med viljen til at deltage.

Vores geografiske placering gør det måske økonomisk mere tiltalende at knytt nærmere samarbejde med de britiske øer, selvom vi i et og alt regner os som en del af Norden. Men de rabatordninger, vi har opnået, er langt fra tilfredsstillende, og derfor henstiller vi til de nordiske lande, at vi, der ligger udenfor »SAS-området«, kan deltage på lige fod i nordiske konkurrencer.

Der er fremdeles af yderste vigtighed, at rejseudgifterne bringes ned, og derfor vil vi endnu engang indstille til et Fælleskomité-møde, at der laves en fælles nordisk indstilling til Nordisk Råd.

Økonomi

Vi har de senere år søgt om økonomisk støtte til at deltage i nordiske arrangementer i Island, Danmark, Sverige, Norge og Finland, men vi er blevet holdt tilbage på grund

af manglende økonomiske resourcer — og på grund af vores beliggenhed.

Gennem Nordisk Ministerråd har vi søgt om støtte til deltagelse i nordiske arrangementer. Denne bevilling er godt nok vokset fra 1983 til i dag, men når vi oplyser, at vores pro-sentsats i fjor blev forhøjet fra 17% til 22%, og at vi derfor i dag få bevilget til nordiske samarbejde et beløb på kr. 164.127,- af en ansøgning på kr. 1,8 mill., så er det ikke store tal, vi arbejder med.

Fra det færøske idrætsforbund håber vi, at de nordiske politikere kan indse, hvad vores økonomiske behov er med hensyn til nordisk itræts-samarbejde.

Vi har ikke noget alternativ. Skal vi besøge de nordiske lande, især om vinteren, så må vi bruge flyforbindelsen, som vi i flere år resultatløst har prøvet at få rabatordning på.

Økonomisk hjælp

Hvis man virkelig mener noget med al den snak om nordisk samarbejde, så må der lægges helt klare linjer, hvordan Færøerne, Island og Grønland kan få økonomiske muligheder for at deltage i nordiske arrangementer i Skandinavien, eller muligheder for at indbyde gæster fra de andre lande.

Fra vores side ligger det helt klart, at med vores befolkningsgrundlag og placering midt i Atlanterhavet, er det en økonomisk umulighed at deltage i det nordiske samarbejde på lige fod. På den anden side er det svært for os at forstå, hvorfor det for de økonomisk velkørende foreninger i Skandinavien

er så stor en økonomisk belastning at besøge os.

Hvordan kan vi få økonomisk mulighed for deltagelse i nordiske lande, når de økonomisk velfungerende sportsnationer ikke har råd til det, til trods for et befolkningsgrundlag, der er mange gange større?

Tager vi til trods for det før nævnte i betragtning, at vi i forhold til Island og Grønland på den ene side, og Danmark, Norge, Sverige og Finland på den anden side, rent faktisk er et midtpunkt i nordisk sammenhæng, hvorfor så ikke tænke på Færøerne, når man taler om oprettelse af et nordisk idrætscenter, istedet for at tale om Syden?

Et nordisk idrætscenter på Færøerne vil være til gavn for alle de nordiske lande, der kann lægge sine træningsprogrammer på Færøerne, istedet for i Syden. Samtidig vil det være os en stor hjælp i nordisk sammenhæng. Vi kan garantere jer, at vi kan byde på et afstresset, rent og godt miljø, som I ikke vil finde noget andet sted i verden.

Samarbejdsresultater

I dag har vi i Tórshavn et enestående resultat af nordisk samarbejde, nemlig Nordens Hus, der er blevet en eftertagtet og spændende institution i sig selv til gavn for det nordiske samarbejde på det kulturelle område.

Idræt er i høj grad også kultur. Idræten er vores største ungdomsaktiv, og et lignende samarbejde på dette område ville ligeledes være til stort gavn. Tænk over den fantast-

